

Omgang- en gedragsprotocol De Parkenschool

Inleiding

Voor u ligt het omgangsprotocol van onze school. Hierin staat hoe we vinden dat we met elkaar om moeten gaan. De Parkenschool is een school waar leerkrachten, leerlingen en de ouders van de leerlingen zich geborgen en veilig willen voelen. Gepast wederzijds respect draagt bij aan een onderlinge communicatie, waarbij sprake is van de grootst mogelijke openheid. Een omgangsprotocol zorgt voor het inkaderen van de heersende normen en waarden en zorgt voor duidelijke regelgeving, waaraan iedereen zich dient te houden. De wijze waarop leerkrachten met leerlingen omgaan, hoe leerlingen onderling met elkaar omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling en het omgaan van leerkrachten met ouders bepaalt mede de cultuur en sfeer op school.

Het pedagogisch klimaat krijgt bij ons op school pas echt vorm als er duidelijke afspraken worden gemaakt, die een bijdrage leveren aan een prettige sfeer. Deze afspraken worden weergegeven in de vorm van een omgangs- en gedragsprotocol dat van toepassing is op onze school en ertoe bijdraagt dat we op De Parkenschool de opvang en de begeleiding van de leerlingen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ouders en de leerkrachten zien. Het is daarom noodzakelijk om zorg te dragen voor een goede onderlinge communicatie.

Omgangs- en gedrags protocol

Het doel van ons protocol is om pestgedrag en ander ongewenst gedrag te voorkomen en duidelijk te maken dat dit gedrag op onze school niet wordt geaccepteerd. Pesten is een systematische vorm van agressie (verbaal of fysiek), gericht op het toebrengen van schade (psychisch of fysiek) op één of meerdere anderen. Ander ongewenst gedrag kan systematisch of incidenteel zijn en heeft betrekking op één of meer van de volgende vlakken:

- Verbaal: schreeuwen, vloeken, schelden, vernederen, roddelen, etc.
- Fysiek: schoppen, slaan, spugen, knijpen, vechten, etc.
- Materieel: toebrengen van schade aan andermans spullen of school, stelen, verstoppen van spullen, etc.

De Kanjertraining wordt als uitgangspunt voor dit protocol genomen. Deze training heeft tot doel sociaal vaardig gedrag te stimuleren en sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, sociaal teruggetrokken gedrag en ander ongewenst gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden te vergroten bij kinderen en jongeren. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, aanpak van ruzies, enz. komen regelmatig in de Kanjerkring aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen zoals kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen, vertrouwens oefeningen en dergelijke. De manier van elkaar aanspreken passend bij de Kanjertraining, "de Kanjertaal", wordt in de hele school gebruikt.

Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij kinderen de kans geven zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt een neutrale, (bege)leidende positie in. De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van alle betrokkenen.

Uitgebreide informatie kunt u vinden www.kanjertraining.nl

Het protocol ligt op school ter inzage (in de klassenmap en bij de directie) en wordt bij de start van ieder schooljaar per groep aan de orde gesteld. In iedere groep wordt een contract opgesteld dat alle kinderen en de leerkracht(en) ondertekenen. Dit contract wordt uitvoerig besproken. Deze regels of afspraken zijn bekend bij alle leerkrachten, leerlingen en ouders. Zo blijft de doorgaande lijn gewaarborgd.

Uitgangspunten:

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we de kinderen dit al bij: "Je mag niet klikken... maar als je wordt gepest of als je ruzie hebt met een ander en je komt er niet zelf uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen." Dit wordt niet gezien als klikken.
2. Tweede stelregel is dat een medeleerling ook verantwoordelijkheid heeft om pesten of ongewenst gedrag (bij de leerkracht) aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. Derde stelregel is samenwerken. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Hierbij hebben ouders/verzorgers van de leerling die pest- of ongewenst gedrag ervaart de verantwoordelijkheid dit te melden bij de leerkracht. De ouders/verzorgers van de leerling die dit gedrag vertoont, hebben de verantwoordelijkheid om actief mee te helpen aan een oplossing. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen! Bij problemen van pesten, agressie of ander ongewenst gedrag zullen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Het 7-stappen-protocol

7 stappen

Onze 7 stappen hebben als doel om ongewenst gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium te ondervangen en zijn gericht op het stoppen van ongewenst gedrag in de bijbehorende stap. In de meest ideale situatie spreken leerlingen elkaar aan op ongewenst gedrag, waarna dit vervolgens verdwijnt (stap 1). Soms is echter bijsturen of ingrijpen noodzakelijk. Wanneer zich een patroon vormt in ongewenst gedrag (bijvoorbeeld bij pesten; orde en rustverstoring in de klas; verbaal- en fysiek geweld, etc.) en het niet lukt om dit in bijbehorende stap te ondervangen, zal steeds worden overgegaan tot de volgende stap. Echter, bij ernstiger incidenten m.b.t. grensoverschrijdend gedrag of verergering van het patroon, kan ervoor gekozen worden om stappen over te slaan. De veiligheid (zowel psychisch als fysiek) van de groep en leerkrachten heeft hierbij altijd prioriteit.

Stap 1

Wederzijds respect en zelfcorrigerend gedrag.

Hierbij wordt een (dreigend) conflict of incident door de groep of betrokkenen zelf voorkomen en/of opgelost. Er is geen inmenging van de leerkracht vereist.

Stap 2

Constatering ongewenst gedrag en conflicthantering.

Hierbij wordt het incident/conflict vastgesteld en omschreven door de benadeelde partij (leerling, leerkracht of groep). Deze geeft hierover duidelijke feedback naar de leerling(en) die als veroorzaker beschouwd wordt. Er kunnen eenvoudige oplossingen gevonden worden zoals: een korte correctie; een gesprekje; negeren en weglopen; etc.. De leerkracht heeft indien nodig een begeleidende rol.

Stap 3

Corrigerende en sturende interventies door leerkracht.

Er is sprake van duidelijke overtreding(en) van de gedragsregels en gedragsverandering is noodzakelijk. In het ongewenste gedrag is een patroon ontstaan (bijvoorbeeld bij pesten, verbaal of fysiek geweld, ruzies) of er heeft zich een dermate ernstig incident voorgedaan dat ingrijpen en sturing door de leerkracht noodzakelijk is.

Er worden afspraken gemaakt m.b.t. gedragsverandering en dit wordt na vier weken geëvalueerd met betreffende leerling. Tevens wordt het registratieformulier ingevuld, komt er een aantekening in het leerling-dossier en zijn excuses vereist t.a.v. de benadeelde partij.

Stap 4

Interne Time-out

Er is sprake van dermate grensoverschrijdend gedrag dat de leerling direct buiten de groep geplaatst wordt. Hij/zij wordt tijdelijk in een andere groep of in een andere ruimte geplaatst en mag onder schooltijd geen contact meer met de groep hebben. School draagt zorg voor de continuïteit van het leerproces van betreffende leerling en er wordt gelegenheid geboden om te eten en te drinken.

De leerkracht stelt de directie en IB-er op de hoogte van het voorval en de sanctie. Tevens worden ouders/verzorgers na schooltijd ingelicht en uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht.

Stap 5

Externe Time-out

In dit geval is de overtreding van de regels dermate ernstig dat de leerling met onmiddellijke ingang de toegang tot school moet worden ontzegd. Hiervoor is altijd toestemming van de directie nodig.

Deze maatregel geldt voor de rest van de dag en kan maximaal met één dag worden verlengd. Ouders/verzorgers worden per direct op de hoogte gebracht van het incident en de maatregel en geacht hun kind op te halen (zie toelichting punt 1).

Ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een gesprek met directie en/of leerkracht en Ib-er. In dit gesprek wordt het incident geëvalueerd en worden afspraken voor vereiste gedragsverandering gemaakt. De verslaglegging hiervan wordt door de ouders voor gezien ondertekend en in het leerling-dossier opgeslagen (zie toelichting punt 2). Tevens wordt schriftelijk melding gemaakt van de toegepaste maatregel aan het bevoegd gezag.

Indien mogelijk draagt school zorg voor de continuïteit van het leerproces van betreffende leerling (zie toelichting punt 3).

Stap 6

Schorsing

Hiertoe wordt besloten wanneer de afspraken zoals gemaakt in stap 5 worden overtreden (herhaling van ontoelaatbaar gedrag) óf wanneer het incident dermate ernstig is dat een hervatting van de schoolsituatie voor betreffende leerling in de groep en/of met betreffende leerkracht, na één dag niet verantwoord is.

Het bevoegd gezag moet voorafgaand aan deze maatregel hiervoor toestemming verlenen.

Een formele schorsing betreft een verlenging van de maatregel in stap 5, bedraagt maximaal 5 dagen en kan maximaal twee maal worden verlengd (zie toelichting punt 4).

Ouders/verzorgers worden per direct op de hoogte gebracht van het incident en de maatregel en geacht hun kind op te halen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een gesprek met de directie. In dit gesprek worden het incident en de schorsingsmaatregel geëvalueerd en worden oplossingsmogelijkheden verkend. Ouders worden tevens geïnformeerd over de mogelijkheid tot het aantekenen van beroep (binnen zes weken) bij het bevoegd gezag. De verslaglegging van dit gesprek wordt door de ouders voor gezien ondertekend en in het leerling-dossier opgeslagen. Dit verslag wordt tevens ter kennisgeving gezonden aan: het bevoegd gezag, de ambtenaar leerplichtzaken en de Inspectie van het Onderwijs.

Indien mogelijk draagt school zorg voor de continuïteit van het leerproces van de betreffende leerling (zie toelichting punt 3).

Uitspraak door het bevoegd gezag t.a.v. het eventueel door ouders aangetekend beroep volgt binnen 14 dagen.

Stap 7

Verwijdering

Deze laatste maatregel zal worden toegepast wanneer stap 6 niet toereikend is gebleken om de gewenste gedragsverandering te bewerkstelligen en/of wanneer er sprake is van een incident met dermate verstrekende en ingrijpende consequenties dat hervatting van de schoolsituatie voor betreffende leerling, niet tot de mogelijkheden behoort.

Hierbij is de wettelijke regeling van toepassing en deze maatregel zal altijd een beslissing zijn van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag hoort hiertoe de betrokken leerkracht en de directie. Het daarvan gemaakte verslag zal ter kennisgeving en ondertekening aan de ouders worden voorgelegd, evenals een schriftelijk voornemen tot verwijdering (met redenen) en kennisgeving van de mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift

(binnen zes weken). Het verslag zal tevens worden gezonden aan de ambtenaar leerplichtzaken en de Inspectie van het Onderwijs.

Het bevoegd gezag heeft de plicht ouders te horen over een eventueel bezwaarschrift en neemt haar beslissing binnen vier weken na ontvangst hiervan.

Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of wanneer aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Toelichting

Punt 1: Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders/verzorgers. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders/verzorgers niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing.

Punt 2: De time-out is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out, maar van het incident in het dossier van de leerling.

Punt 3: Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen, wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.

Punt 4: Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.